

EJ/

23. oktober 2023

Norges Fiskarlag

Høringssvar - Deltakerforskriften 2024

Fiskebåt viser til Fiskeridirektoratets høring om ny deltakerforskrift for 2024 med høringsfrist 1. november 2023.

Høringen omfatter følgende tema:

1. Spørsmål om videreføring av overgangsordning for fartøy uten én enkelt majoritetseier som drev fiske i åpen gruppe etter torsk, hyse og sei nord for 62°N i 2022
2. Spørsmål om innføring av krav om én majoritetseier i fisket av kongekrabbe i åpen gruppe.
3. Spørsmål om å oppheve leieskipperforbudet for kystfisket etter sei med not nord for 62°N.
4. Spørsmål om det også for andre fiskeri enn i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62°N, bør åpnes for at unge fartøyeiere under videreutdanning kan få dispensasjon fra kravet om at eier må stå om bord under utøvelsen av fisket.
5. Forslag om en endring av to av vilkårene knyttet til bruk av leiefartøy i åpen gruppe.

Fiskebåt har gjennomgått høringsdokumentet og har følgende syn på forslagene som fremmes i høringsdokumentet.

Spørsmål om videreføring av overgangsordning for fartøy uten en enkelt majoritetseier som drev fiske i åpen gruppe etter torsk, hyse og sei nord for 62°N i 2022.

Fiskebåt viser til at det fra og med reguleringsåret 2023 ble innført et skjerpet eierskapskrav for å delta i åpen gruppe. Innskjerpelsen innebar at fartøy i åpen gruppe etter torsk, hyse og sei nord for 62°N måtte ha en majoritetseier. Begrunnelsen for endringen var å begrense antall fartøy og fiskepresset i åpen gruppe i det aktuelle fiskeriet. Forslaget om å skjerpe inn eierskapskravet kom relativt overraskende på mange den gang, og det ble derfor innvilget et års utsatt frist for å innrette seg etter forskriftsendringen.

Av høringsdokumentet fremgår det at de aller fleste har innrettet seg, foruten en liten andel som utgjør 1,51 prosent av fartøyene i åpen gruppe i det forannevnte fiskeri. Etter Fiskebåt sitt syn har aktørene i åpen gruppe hatt tilstrekkelig med tid til å innrette seg. Det er derfor vanskelig å se hvilke gode grunner som gjør seg gjeldende for å innvilge ytterligere utsatt frist. Det fremstår også som usaklig forskjellsbehandling mot de som har innrettet seg, hvis man skal innvilge ytterligere fristutsettelse for de som ikke lojalt har innrettet seg etter endringen. Fiskebåt kan derfor ikke støtte at det gis ytterligere ett års utsettelse for å etterkomme eierskapskravet i åpen gruppe torsk, hyse og sei 62°N.

Spørsmål om innføring av krav om en majoritetseier i fisket etter kongekrabbe i åpen gruppe.

Fiskebåt viser til høringsdokumentets tabell 4, hvor det fremgår at det er 27 fartøy (3,1 prosent av totalt antall fartøy) som ikke har en majoritetseier i det åpne fisket etter kongekrabbe i 2023. Andelen fartøy uten en enkelt majoritetseier må derfor kunne sies å være liten. Fiskebåt er imidlertid

av den oppfatning at de samme hensyn til å begrense antall fartøy og fiskepresset i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62°N også gjør seg gjeldende i det åpne fisket etter kongekrabbe. Over tid er det stor sannsynlighet for at det vil bli enda større behov for å skjerpe inn eierskapskravene for fartøy som fisker kongekrabbe i åpen gruppe, og etter Fiskebåt sitt syn er det derfor fornuftig at endringen iverksettes på et tidspunkt hvor det er et relativt lavt antall fartøy som blir berørt.

Fiskebåt er derfor positiv til at fra og med 2024 innføres et innskjerpet eierskapskrav også i fartøy som fisker kongekrabbe i åpen gruppe, likeså at det gis utsatt frist ut reguleringsåret 2024 for å innrette seg etter de nye kravene til eierskap i fartøy.

Spørsmål om å oppheve leieskipperforbudet for kystfisket etter sei med not nord for 62°N.

Fiskebåt vil innledningsvis understreke at vi mener det er flere gode grunner for at leieskipperforbudet i enkelte åpne fiskerier er opphevet, og vil spesielt trekke frem fisket etter blåkveite og fisket etter lodde i Barentshavet. Fiskebåt følger imidlertid Fiskeridirektoratet når de i høringsdokumentet fremhever at jo flere unntak fra forbudet mot leieskipper i åpne fiskerier, jo mer vil den generelle regelen om at fartøyeier må stå ombord under utøvelse av fisket svekkes. Det er heller ikke tvilsomt at intensjonen med åpen gruppe må være at eier selv skal delta under utøvelsen av fisket, selv om det for enkelte fiskerier som nevnt ovenfor åpenbart må gis unntak fra forbud mot å bruke leieskipper.

Forslaget om å oppheve leieskipperforbudet i det åpne fisket etter sei med not har ifølge høringsdokumentet sin opprinnelse i et forslag fra Fiskarlaget. Begrunnelsen for forslaget oppgis å være at det vil være utfordrende ved kombinasjonsfiske med andre åpne fiskerier som fiske etter blåkveite og lodde, da leieskipper ved overgang til seinotfiske må mønstre av og eier gå om bord. Fiskebåt vil i den sammenheng vise til statistikken i høringsdokumentets tabell 5, hvor det klart fremgår at ingen av de fartøy som har fisket i det åpne fisket etter sei med not, har fisket i de åpne fiskeriene etter blåkveite eller lodde årene 2020 til og med 4. september d.å. Fiskebåt mener derfor at en fjerning av forbudet mot leieskipper i det åpne fisket etter sei med not ikke er nødvendig basert på hensynet til kombinasjonsfiske. En oppmykning av forbudet mot bruk av leieskipper i nevnte fiskeri vil åpenbart føre til økt press i det åpne fisket etter sei med not, noe som vil gå ut over de fartøy som allerede driver dette fisket. En økt tilstrømning av fartøy i det åpne fisket etter sei med not, vil arealmessig også utgjøre en større utfordring for den del av flåten som driver fiske med not i det lukkede fiskeriet etter sei med not nord 62°N, noe debatten og tiltakene som allerede er innført når det gjelder havdeling i andre fiskerier allerede viser.

Med bakgrunn i overnevnte, er Fiskebåt enig med Fiskeridirektoratet og stiller seg derfor negativ til en opphevelse av leieskipperforbudet i det åpne fisket etter sei med not nord for 62°N.

Spørsmål om utvidelse av dispensasjonsordning i andre åpne fiskerier

Etter gjeldende rett er det innført en dispensasjonsadgang for forbudet mot å benytte leieskipper i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62°N, i de tilfeller eier av fartøyet har gjennomført skole med studieretning fiske og fangst og skal videreutdanne seg innen fiskerifag, styrmannsskole eller liknende, samt har eid og drevet fartøyet i minst 2 år og har vært ført i fiskermanntallet i minst 2 år.

Nærings- og fiskeridepartementet har bedt Fiskeridirektoratet om at det vurderes tilsvarende dispensasjons ordninger også i andre fiskerier enn i fisket etter torsk, hyse og sei i åpen gruppe.

Fiskebåt viser til opplysning fra Fiskeridirektoratet om at det hittil i 2023 har vært registrert 3 saker med søknad om dispensasjon i fisket etter torsk, hyse og sei. Det er ikke registrert søknader i andre åpne fiskerier. Med bakgrunn i statistikken, oppfatter Fiskebåt det slik at Fiskeridirektoratet er skeptisk til en utvidelse av dagens dispensasjonsordning i andre åpne fiskerier enn de som allerede er omfattet av dagens dispensasjonsordning (torsk, hyse og sei nord for 62°N).

Fiskebåt er enig med Fiskeridirektoratet i at det ikke er nødvendig å utvide dagens dispensasjonsordning til å gjelde andre åpne fiskerier enn fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62°N.

Forslag om endring av vilkår knyttet til bruk av leiefartøy i åpen gruppe

Av høringsdokumentet foreslås det å omformulere følgende to vilkår i deltakerforskriftens § 53 femte ledd for bruk av leiefartøy i åpen gruppe:

«fartøyet har deltatt i åpen gruppe i det aktuelle fisket med samme redskap i minst to av de tre foregående årene»; og

«fartøyeier har deltatt i åpen gruppe i det aktuelle fisket i minst to av de tre siste avsluttede kalenderårene forut for forliset/havariet».

Høringsdokumentet legger opp til at regelverket i større grad tydeliggjør at overnevnte vilkår ikke er til hinder for at det kan tildeles leiefartøytillatelse dersom årsaken til at man ikke oppfyller vilkårene er at fisket har vært stengt i mer enn ett av de tre aktuelle årene, eller at fartøyet eller fartøyeier har vært påmeldt, men ikke vunnet frem i forskriftsfestet loddtrekning for de aktuelle reguleringsårene. Forslaget vil derfor være særlig relevant for kystfisket etter lodde i Barentshavet som utelukkende er adgangsregulert som åpen gruppe og som baserer deltakelse på påmelding og etterfølgende loddtrekning.

Fiskeridirektoratet ber videre om høringsinstansenes syn på om det alternativt til krav knyttet til tidligere påmelding for bruk av leiefartøy i fisket etter lodde i Barentshavet i åpen gruppe, i stedet bør kunne tillates bruk av leiefartøy uavhengig av tidligere deltakelse eller påmelding i fisket.

Fiskebåt er enig i at det må presiseres at det er tilstrekkelig for bruk av leiefartøy ved havari/forlis, at fartøy eller fartøyeier har vært påmeldt, men ikke vunnet frem i forskriftsfestet loddtrekning for de aktuelle reguleringsårene, jf. deltakerforskriftens § 53 femte ledd. Fiskebåt går imot forslaget om å utvide leiefartøyordningen til også å omfatte fartøy som ikke oppfyller forannevnte krav til deltakelse eller tidligere påmelding, da konsekvensene av forslaget ikke er utredet sett i relasjon til en mulig fremtidig lukking av kystflåtens fiske etter lodde i Barentshavet.

Vennlig hilsen
FISKEBÅT

Audun Maråk

Espen Jacobsen

Kopi: Fiskeridirektoratet

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift.